

Národní portrétní galerie slaví

Nejstarší galerie specializující se výhradně na portréty, která sídlí v Londýně, si letos připomíná 150 let od svého vzniku.

Galerie, které se věnují výhradně jen portrétnímu umění jsou anglosaskou zvláštností. Podobné instituce najdeme pouze v Londýně, v Edinburghu a v hlavních městech Austrálie, Kanady a USA. Při výběru uměleckých děl pro zařazení do jejich sbírek je hlavním kritériem význam či věhlas zobrazené osoby. Nejstarší je právě Národní portrétní galerie v centru britské metropole.

První byl Shakespeare

Myšlenka na zrod instituce, která by shromažďovala portréty osobností britské historie, nejen panovníků, státníků či vojevůdců, ale i literátů, umělců a vědců, se zrodila v hlavě pátého hraběte ze Stanhope v roce 1846, ale teprve po deseti letech, na třetí pokus, se mu podařilo prosadit návrh ve Sněmovně lordů. Posléze jej schválila i Dolní sněmovna a 2. prosince 1856 galerie oficiálně vznikla. Prvním exponátem byl portrét Williama Shakespeara z roku 1610 připisovaný Johnu Taylorovi. Má proto inventurní číslo NPG 1. Ovšem první návštěvníky přivítala galerie až 15. ledna 1859 v Great George Street 29, vystaveno bylo 57 portrétů. O deset let později, to již vlastnila 288 obrazů, se přestěhovala do Jižního Kensingtonu. Na těchto adresách však byla vždy „v pronájmu“.

FOTO: ARCHIV

Štědrí filantropové

Vlastního sídla, kde je dodnes, se dočkala až 40 let od založení díky štědrosti filantropa Williama Henryho Alexandra. Budovu na St. Martin's Place u Trafalgarového náměstí navrhl Ewan Christian. V roce 2000 se budova rozšířila o nové křídlo. Tady zas přispěl multimilio-

nář a filantrop Christopher Ondaatje, mj. člen vítězných kanadských bobistů na zimní olympiádě 1964 v Innsbrucku.

České stopy

Portrétní galerie vlastní ze všech ostrovních nejvíce prací vytvořených umělci českého nebo československého původu. Ve sbír-

Informace

National Portrait Gallery,
St Martin's Place, London
WC2H 0HE

Otevřeno je denně od 10 do 18 hodin, ve čtvrtek a v pátek až do 21 hodin. Zavřeno je o Vánocích, tedy 24. až 26. prosince.

• www.npg.org.uk

kách najdeme dvě fotografie ze 60. let od Dezo Hoffmana (1910 – 1986) či pět bust od Františka Bělského (1921 – 2000). Od něj má galerie i sochy královny Alžběty II., jejího manžela prince Filipa a syna vévody z Yorku. Nejbohatěji jsou zastoupeny grafiky Václava Hollara (1607 – 1677), jichž je ve sbírkách přes dvě stě.

Dnes Národní portrétní galerie vlastní na deset tisíc pláten a přes půl miliónu fotografií. Nejstarším obrazem je portrét Jindřicha VII. z roku 1505, nejznámější akvarel Jindřicha VIII. od Hansa Holbeina. Nejčastěji portretovaným mužem byl premiér William Gladstone (65x), ženou královna Alžběta II. (50x).

Počet návštěvníků převyšuje 1,5 miliónu ročně. Velké množství portrétů může unavit, a tak je v nejvyšším patře otevřena restaurace s výhledem na Trafalgarské náměstí i známější sestríčku Národní galerii. ■

JAROSLAV BERÁNEK

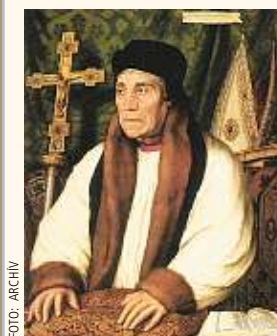

FOTO: ARCHIV

FOTO: © NATIONAL PORTRAIT GALLERY, LONDON

Bronzová busta královny Alžběty II., kterou vytvořil František Bělský v roce 1981.

FOTO: ARCHIV

Národní portrétní galerie vystavuje nejen sochy a obrazy, ale i fotografie.

IN magazín Hospodářských novin • Šéfredaktor listu: Petr Šimůnek • Art director: Jiří Bušek • IN magazín: Jan Dražan (vedení), Libor Ševčík, Kateřina Hovorková, Zuzana Michálková (grafika) • Redakce: Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, mail: in.hn@economia.cz, telefon: 233 073 118, fax: 233 072 060 • Příjem inzerce: Inzerční oddělení Economia a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, telefon: 233 071 782 • Tisk: Moraviapress, a. s., Břeclav • Samostatně neprodejné